

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122205168
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122205168.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX E., zastúpenej spoločnosťou: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej spoločnosťou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o priznanie finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-114 zo dňa 16. januára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-114 zo dňa 16. januára 2024 vo výrokoch I. a III. potvrdzuje.

Odvolanie žalovaného proti výroku II. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-114 zo dňa 16. januára 2024 odmieta.

Žalobkyni voči žalobcovi nárok na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 50,00 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanej (správne má byť uvedené žalovanému – poznámka odvolacieho súdu) nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v sume 700,00 eur. Súčasne si uplatnila voči žalovanému nárok na náhradu trov konania.

3. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie z právneho názoru Krajského súdu v Žiline uvedeného v uznesení sp. zn. 6CoCsp/19/2023 zo dňa 31. októbra 2023, ktorý bol preň záväzný (§ 391 ods. 2 CSP) – citovaným v bodoch 24. až 26. a 28. až 32. napadnutého rozhodnutia. Označeným rozhodnutím odvolací súd zrušil v poradí prvý rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14Csp/18/2022-52 zo dňa 4. apríla 2023 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Okresný súd uviedol, že v spore o priznanie finančného zadosťučinenia bol uplatnený nárok s odkazom na rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020. Nakoľko medzi stranami je záväzný výrok rozsudku, ktorým súd žalobu zamietol (§ 228 ods. 1 CSP), v tomto konaní konajúci súd vychádzal z odôvodnenia označeného rozsudku ako dôkazu, ktorý vysvetľuje, prečo súd žalobu zamietol a z akých dôvodov, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie vo vzťahu k akým dôkazom. Súčasne akcentoval, že v tomto konaní súd nevykonával revíziu ani prieskum

rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020. Tento rozsudok však musel podrobiť rozboru,

či zamietnutím žaloby veriteľa došlo zo strany dlžníka (žalobkyne) k uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej daným zákonom a osobitnými predpismi veriteľom, teda či zo strany žalovaného (veriteľa) došlo k porušeniu či zásahom do práv spotrebiteľa a ak áno, v akom rozsahu.

5. Okresný súd Žilina v rozsudku sp. zn. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020, od ktorého žalobca uplatňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, konštatoval, že považoval medzi stranami sporu za nesporné skutkové tvrdenie žalobcu (§ 151 ods. 1 CSP v spojení s § 186 ods. 2 CSP), že dňa 21.08.2012 uzatvoril právny predchodca žalobcu (do 14. 02. 2013 F. G., a.s., od 15.02.2013 do 31.07.2017 G. G., a.s., od 01.08.2017 Prima banka Slovensko, a.s.) so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 604 325, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 5.000 eur s úrokovou sadzbou vo výške 12,59 % p.a., ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 60tich mesačných splátkach vo výške 112,72 eur k 20. dňu príslušného mesiaca s dátumom prvej splátky 20.09.2012 a konečnou splatnosťou úveru ku dňu 20.08.2017 (úverová zmluva je žurnalizovaná na č. l. 34 a nasl. spisu). V odseku 11. súd uviedol, že ďalej vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu a mal za preukázané, že žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver neplnila vždy riadne a včas, z toho dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil ku dňu 28.07.2017 mimoriadnu splatnosť úveru (dôkaz - vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.07.2017 je produkovaný na č. l. 33 spisu). V bode 21. súd uviedol, že žalobca (veriteľ) preukázal platné uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou, v zmysle ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 5.000,00 eur (v zmysle dôkazu na č. l. 58 rub spisu). Súd vykonal dokazovanie aj prieskumom, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere, pričom dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom požadovaný údaj, t. j. celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov [§ 9 ods. 2 písm. j) č. 129/2010 Z. z.]. Predmetná úverová zmluva obsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (v čl. 2, dôkaz je produkovaný na č. l. 34 spisu), no neobsahuje uvedenie všetkých predpokladov použitých na jej výpočet. Taktiež v čl. 2 predmetnej zmluvy je uvedený údaj „Celkové náklady Dlžníka spojené s úverom“, z predmetného nie je zrejmé, či sa jedná iba o sumu nákladov spojených s predmetným úverom, alebo ide o celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Súd poukazuje na to, že súčinnom počtu splátok a sumy mesačnej splátky vzíde suma 6.763,20 (60 x 112,72), pričom v čl. 2 suma celkových nákladov dlžníka spojených s úverom predstavuje sumu 6.945,20 eur. V zmluve teda nebolo jednoznačne stanovené, čo suma celkových nákladov uvedená v čl. 2 predmetnej zmluvy predstavuje, na základe čoho súd vyvodil záver, že v zmluve o úvere absentuje povinný údaj, a to celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sankcionoval absenciu uvedenia predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj absenciu celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v ust. § 11 ods. 1 písm. a) bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Nakoľko zo skutočností tvrdných žalobcom, ktoré žalovaná v konaní nepoprela, vyplynulo, že žalovaná za účelom splácania úveru poskytnutého žalobcom v zmysle predmetnej zmluvy o úvere splatila ku dňu vyhlásenia rozsudku v súhrne sumu vo výške vyššej ako 5.000,00 eur (dôkazy produkované na č. l. 37, 54 - 110 spisu), je zrejmé, že istina úveru poskytnutá žalovanej vo výške 5 000,00 eur bola splatená (žalovaná zaplatila spolu 47 splátok po 112,72 eur = spolu sumu vo výške 5.297,84 eur). Nakoľko súd skonštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného spotrebiteľského úveru, nadväzne žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata sumy prevyšujúcej už zaplatenú istinu úveru (spolu s úrokom z omeškania z uplatňovanej sumy) zamietol. Súd v danom konaní doplnil, že námietku žalovanej ohľadne absencie náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) predmetného zákona vyhodnotil ako nedôvodnú, a to aj v zmysle záverov v uznesení NS SR zo dňa 30.10.2019 sp. zn. 1 Cdo/171/2018, podľa ktorých predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa uvedeného zákona žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky) a pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, možno za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Dôvodom pre bezodplatnosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., a tým aj zamietnutie žaloby, bolo nesplnenie

náležitosti zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. uviesť „ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov“. V zmluve teda absentovalo uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN. Okrem toho suma, ktorú má dlžník zaplatiť, nesúhlasí s výsledkom súčtu splátok a ich výšky, zmluva nejednoznačne stanovuje údaj, celkové náklady dlžníka spojené s úverom, následkom čoho je potrebné nahliadať na nesprávny údaj tak, ako by ani nebol uvedený. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021, ktorým došlo

k odmietnutiu podania, v zmluve o spotrebiteľskom úvere došlo k zámenám pojmu podľa § 2 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 129/2010 Z. z., kedy pod celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom treba rozumieť všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti

so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov a celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, pretože veriteľ uviedol celkovú výšku spotrebiteľského úveru ako celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. Uvedená skutočnosť podľa odôvodnenia rozsudku súdu v konaní sp. zn. 6Csp/50/2018 mala za následok, že veriteľ prezentoval celkové náklady spotrebiteľa na úver vo výške 6.945,20 eur, hoci uvedená suma predstavovala nie náklady spotrebiteľa na úver,

ale celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom

ako súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Súd dokonca zistil danú celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, uviedol veriteľ vo väčšom rozsahu (6.945,20 eur) ako zistil svojím výpočtom 6.763,20 eur. Vznikla teda paradoxná situácia, že veriteľ uviedol značne vyššie náklady na úver, ako skutočne boli, a to asi v štvornásobnej výške t. j. 6.945,20 eur oproti čiastke 1.945,20 eur, teda úver bol v skutočnosti násobne výhodnejší, ako bol porovnaním nákladov prezentovaný veriteľom. Dokonca súd v tomto konaní, keď spočítal poplatky uvedeného v prílohe I. zmluvy, teda poplatok za poskytnutie úveru 50,00 eur a mesačný poplatok za správu a vedenie úveru 2,20 eur [§ 9 ods. 2 písm. n) zákona č. 129/2010 Z. z.], suma poplatkov by predstavovala 217,00 eur, čo pri pripočítaní k sume splátok 6.763,20 eur predstavuje práve veriteľom uvedenú sumu 6,945,20 eur. Uvedené skutočnosti však zrejme súd nezohľadnil, pravdepodobne preto, že suma poplatkov bola síce súčasťou zmluvy, avšak v prílohe zmluvy a nie v jej texte (súd to v rozsudku neuviedol a k tejto skutočnosti sa nevyjadril), hoci zákon výslovne aj takúto možnosť pripúšťal (§ 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení, podľa ktorého „Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.“). Dôvodom takéhoto postupu súdu mohla byť aj skutočnosť, že žalobca jednoducho takéto skutkové tvrdenia súdu neuviedol a súd ich z dôvodu, že žalovaný bol poskytovateľom úveru a nie spotrebiteľom, vykonaným dokazovaním nevyhľadával.

6. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k názoru, že zo strany veriteľa došlo k porušeniu práva dlžníka, keď v zmluve neuviedol celkové náklady dlžníka spojené s úverom ale uviedol celkovú sumu, ktorú musí dlžník zaplatiť, čo nekorešponduje s pojmom podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať mimo iných náležitostí aj náležitosť - celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom veriteľ uviedol, že suma 6.945,20 eur predstavuje celkové náklady dlžníka spojené s úverom, čím porušil svoju povinnosť jasne a zrozumiteľne uviesť, že suma 6.945,20 eur nepredstavuje celkové náklady dlžníka spojené s úverom, ale celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

7. Pri rozhodovaní o priznaní výšky finančného zadosťučinenia dlžníkovi následkom zásahu do práv spotrebiteľa musí však súd zohľadniť všetky skutočnosti a zistené skutočnosti nemôže vykladať len v neprospech spotrebiteľa. Podľa čl. 6 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia. V sporoch so slabšou stranou, medzi ktoré patria aj spotrebiteľské spory, súd v prospech slabšej strany nie je limitovaný sudcovskou koncentráciou konania, nie je prípustná zmena žaloby, ak je žalovaným spotrebiteľ a súd podľa § 295 CSP môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie

vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Uvedená povinnosť súdu podľa jeho názoru neznamená, že ak súd takýto dôkaz zabezpečil, že na takýto dôkaz nebude prihladať, ak skutkové zistenia sú aj v neprospech spotrebiteľa. Základnou zásadou sporového konania zostáva rovnosť strán a zásada voľného hodnotenia dôkazov.

8. V konaní sp. zn. 6Csp/50/2018 súd uviedol, že mal preukázané, že strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver neplnila vždy riadne a včas. Z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu ku dňu 28.07.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. V označenom konaní však súd podrobil zmluvu o spotrebiteľskom úvere prieskumu, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere, a konštatoval, že táto zmluva obsahuje údaj o RPMN (u výšky ktorej nebolo vyslovené, že by bola uvedená v neprospech spotrebiteľa) avšak neobsahuje uvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov s uvedením, že zmluva uvádza „Celkové náklady dlžníka spojené s úverom“ nie v sume poplatkov a úrokov a inej odplaty, ale celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom medzi predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov neuznal uvedenie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 50,00 eur a mesačného poplatku za vedenie úverového účtu [§ 9 ods. 2 písm. n) zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení], pravdepodobne preto, že boli uvedené v prílohe č. 1 zmluvy a nie v úvode a texte zmluvy, prípadne preto, že uvedenú skutočnosť veriteľ v konaní netvrdil, čo malo za následok bezodplatnosť úveru. Dovolací súd v odôvodnení uznesenia tiež spresnil, že veriteľ zamenil pojem celková suma a celkové náklady, čo má za následok nejednoznačnosť údajov, ktorý musí tvoriť kogentné ustanovenia zmluvy pod následkom bezodplatnosti úveru.

9. Prvoinštančný súd sa preto opätovne zaoberal zásahmi do práv spotrebiteľa zo strany veriteľa a poškodením práv spotrebiteľa uplatnením takýchto nárokov veriteľov v konaní proti spotrebiteľovi. Spotrebiteľ sa následkom porušenia povinností veriteľa mohol domnievať, že celkové náklady sú až vo výške 6.945,20 eur a nie vo výške 1.945,20 eur, pričom sčítaním nákladov v čl. 2 podmienok úveru uvedených v úvodných ustanoveniach zmluvy mohol spotrebiteľ nadobudnúť dojem, že sa veriteľ pomýlil a celkové náklady budú 6.763,20 eur a nie 6.945,20 eur, čo ho mohlo uviesť do neistoty, najmä ak zmluve nevenoval pozornosť a nevšimol si, že súčasťou zmluvy je príloha (§ 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení).

10. Pri hodnotení zásahu následkov porušenia povinností veriteľa musí však súd zohľadniť aj skutočnosť, že veriteľ uvedením násobne vyšších nákladov nemohol reálne uviesť spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia (výška bola uvedená vyššia ako skutočná, teda v neprospech veriteľa), pretože spotrebiteľ mal zaplatiť menej, ako bolo uvedené. Táto skutočnosť mohla mať za následok, že dlžník nemusel prijať výhodnú ponuku veriteľa, pretože sa mohol domnievať o jej značnej nevýhodnosti a mohol prijať ďaleko nevýhodnejší úver od iného, aj nebankového subjektu, ak by striktno zohľadnil len údaje uvedené veriteľom. Zásah veriteľa do práv žalovanej ako spotrebiteľa nebol pritom tak intenzívny, ako napríklad pri nárokoch veriteľa POHOTOVOST' s.r.o., ktorého označenie súd druhého stupňa zamenil v texte odôvodnenia, ktorá uplatňovala nároky v rozpore so zákonom, nároky z neprijateľných zmluvných podmienok a formulovaním zmluvy sa snažila obchádzať zákon č. 129/2010 Z. z., zákon č. 250/2007 Z. z., ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Rovnako veriteľ neuplatňoval nároky z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako tomu bolo v prípade, v ktorom rozhodoval NS SR súd v konaní sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, pri rozhodovaní o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28. júna 2016, ktorým bol potvrdený rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 14C/295/2014 zo dňa 24. septembra 2015. Zároveň konajúci súd konštatoval, že v zmluve medzi stranami sporu neabsentoval ani údaj, ktorý musí tvoriť podstatnú náležitosť zmluvy, ktorého absencia by znemožňovala dlžníkovi porovnanie výhodnosti úverov či poskytnutia podmienok úveru (napr. RPMN v neprospech dlžníka, úroková sadzba, výška splátky, priemerná RPMN a pod.). Súd pritom musel zohľadniť, že v tomto prípade veriteľ nepoužil voči spotrebiteľovi nároky z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ani takúto neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nekonštatoval, nárok nebol uplatnený v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku na základe klamlivej reklamy, zavádzajúcich okolností alebo zneužitia práva. Nedošlo ani k absencii členenia splátok na istinu, úrok a poplatky (súčasťou zmluvy v prílohe bola aj amortizačná tabuľka). Fakticky porušenie práva spotrebiteľa spočívalo v tom, že niektoré poplatky veriteľ uviedol v prílohe zmluvy, na čo aj mal podľa § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení „Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách“, ale údaje netvrdil v konaní, a zároveň namiesto pojmu celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, uviedol, že sa jedná o celkové náklady dlžníka, čo zopakoval dovolací

súd, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 7Cdo/234/2021, keď vyslovene v odsekoch 12. až 14. uviedol, že došlo k nesprávnemu označeniu sumy 6.945,20 eur ako celkové náklady spotrebiteľa namiesto celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, čo má za následok nezrozumiteľnosť. Teda dôvodom bezodplatnosti úveru bola nezrozumiteľnosť pojmu celkové náklady a celková čiastka na zaplatenie, hoci uvedený údaj v čase uzavretia zmluvy nebol podstatnou náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona. Podľa odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/324/2020 zo dňa 13.12.2022 právne otázky žalovanej sa dotýkajú súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona o ochrane spotrebiteľa v správnej časovej verzii. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa z 30.01.2019 uviedol, že citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Prvá právna otázka smeruje k tomu, či pod úspešným uplatnením práva ide aj o prípad, ak v prvotnom konaní na súde vystupoval spotrebiteľ ako žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4Obdo/45/2012 z 24. 06.2013 zaujal názor, že pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. v uznesení sp. zn. 3Cdo/31/2020 z 25.05.2022 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým je taký výklad, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“ Z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdnom spore. Dovolací súd i v tomto prípade považuje za správne nadviazať na metodológiu výkladu práv spotrebiteľa v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/31/2020 o eurokonformnom výklade práva zohľadňujúcim postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľského vzťahu. Dovolací súd preto vychádzal z takého výkladu slovného spojenia „úspešného uplatnenia porušenia práva“ v ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej, ktoré je v prospech spotrebiteľa a pri ktorom preto nezáleží, v akom procesnom postavení sa spotrebiteľ nachádza, t j. či je v spore žalobcom alebo žalovaným. Zároveň v súvislosti s druhou právnou otázkou najvyšší súd nepovažuje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej za rozhodujúce, v akej miere bol spotrebiteľ v spore úspešný, postačuje jeho čo i len čiastočný úspech, napr. úspech v uplatnení niektorého z viacerých práv. V ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej zákona o ochrane spotrebiteľa sa úspech spotrebiteľa viaže na uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti z tohto alebo osobitného zákona, miera úspešnosti (neúspešnosti) sporovej strany nie je pre vznik nároku rozhodujúca. Dovolací súd považuje za dôležité pripomenúť, že cieľom tohto ustanovenia je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, nezáleží na tom, či aj spotrebiteľ prípadne (ne)porušil niektoré svoje povinnosti voči dodávateľovi a prípadne, v akej miere sa tak stalo.

11. Dovolateľka bez formulácie právnej otázky namieta nesprávne právne posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia argumentujúc jej nepreukázaním žalobkyňou. Dovolací súd v kontexte otázky dôkaznej povinnosti spotrebiteľa ohľadom výšky zadosťučinenia odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2022, sp. zn. 7 Cdo/92/2021 schválené 29. novembra 2022 občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v znení právnej vety: “ Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“

12. Vychádzajúc z uvedeného v aktuálne posudzovanom prípade súd prvej inštancie dospel k názoru, že pokiaľ spotrebiteľ úspešne uplatnil nárok z porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom

č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi, súd musí priznať dlžníkovi nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., avšak v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, ako aj záväzného pokynu odvolacieho súdu stanovuje výšku finančného zadostučinenia úvahou, musí zohľadniť rozsah porušenia práva, mieru zásahu do práv spotrebiteľa v závislosti od zistení, akú povinnosť veriteľ (dodávateľ služby alebo tovaru) porušil (najmä, ak bola riešená ako prejudiciálna otázka, ktorej riešenie nie je v inom konaní záväzné § 194 CSP), rozsah porušenia povinností veriteľa a aké dopady má porušenie povinností na práva a povinnosti dlžníka. Súd prvej inštancie preto považoval za primerané, ak výška finančného zadostučinenia zodpovedá výške odplaty, ktorú veriteľ požadoval za poskytnutie úveru, t. j. vo výške sumy 50,00 eur, nakoľko zásah do práv dlžníka bol skutočne minimálny. Súd mal za to, že výška finančného zadostučinenia sa má odvíjať od rozsahu a miery zásahov, nie od iných, hoc aj súvisiacich skutočností, nakoľko, ako to zdôraznil odvolací súd, nejedná sa o nároky na ochranu osobnostných práv podľa ust. § 11 a násl. Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako dlžníčka v konaní iniciovanom veriteľom, v ktorom sa domáhal zmluvných plnení - úroku a poplatkov, mohla byť v neistote, avšak táto nevyplývala z toho, že následkom nesplnenia si povinností veriteľa jej vzniklo viac povinností, ako predpokladala, neboli uplatňované nároky na základe neprijateľných zmluvných podmienok alebo nároky v rozpore s dobrými mravmi. Žaloba veriteľa bola zamietnutá následkom skutkových zistení, ktoré súd vykonal dokazovaním ex offo v prospech slabšej strany v spotrebiteľskom konaní, keď ustálil, že následkom nesprávneho označenia celkovej sumy, ktorú má zaplatiť pojmom celkové náklady, sa stal úver bezúročný a bezpoplatkový, si tieto nároky uplatňoval veriteľ v konaní pred súdom (uvedenú skutočnosť žalobkyňa netvrdila). Tiež celková dĺžka konania, a tým trvajúca neistota však nemôže byť v neprospech veriteľa, pretože jednak sa jedná o následok v osobnostnej sfére, a tiež z dôvodu, že celková dĺžka konania v tomto prípade bola následkom zmeny zákonného sudcu a celkového zaťaženia súdu, nie následkom konania veriteľa. Tiež samotné využitie práva veriteľa na obranu, uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov nemôže byť v neprospech veriteľa, pretože v opačnom prípade by to mohlo predstavovať zásah do spravodlivého konania, kedy neúspech by neznamenal len zamietnutie žaloby a náhradu trov konania protistrany, ale aj multiplikácia nároku na priznanie finančného zadostučinenia.

13. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobkyni, ktorá bola v plnom rozsahu v spore úspešná, nárok na ich náhradu voči žalovanému v plnom rozsahu, pretože výška nároku závisela od úvahy súdu.

14. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu s tým, že sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne. Súčasne si žalovaný uplatnil voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

15. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí [§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP].

16. Podľa názoru odvolateľa nie je správne skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie práva podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa alebo osobitných predpisov, na ktoré sa vzťahuje aplikácia zákona o ochrane spotrebiteľa. Na následky porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch (rozumej zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere – poznámka odvolacieho súdu) sa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ako lex generalis ani ako lex specialis neuplatňuje. Na povinnosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch sa totiž zákon o ochrane spotrebiteľa aplikuje iba výnimočne a aj to iba primerane. Konkrétne ide o primeranú aplikáciu informačných povinností podľa § 10a ods. 3 zákona na ochranu spotrebiteľa.

17. Pokiaľ odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že dôvodom priznania primeraného finančného zadostučinenia malo byť úspešné uplatnenie nároku žalobkyne v spore proti spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., takýto nárok nemôže založiť právo na primerané finančné zadostučinenie voči žalovanému, ktorý je odlišným subjektom. Odvolací súd tak pravdepodobne vyslovil svoj názor týkajúci sa iného nároku, pri ktorom právo na primerané finančné zadostučinenie mohlo vzniknúť. Nevzniklo však voči žalovanému, ale voči inému subjektu.

18. Navyše v spore vedenom pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 bola konštatovaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je sám o sebe sankciou voči dodávateľovi. Voči dodávateľovi pôsobí nielen sankčne, ale

aj preventívne a represívne, v dôsledku čoho plní totožný účel ako primerané finančné zadosťučinenie. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie je tak už druhou sankciou priznanou žalobcovi, aj keď v tomto prípade kumuláciu sankcií zákon výslovne nepripúšťa. Z uvedených dôvodov nemožno žalobkyni priznať nárok na primerané finančné zadosťučinenie, a to ani v symbolickej výške.

19. Aj konajúci súd konštatoval, že žalovaný nepoužil voči žalobkyni žiadne neprijateľné zmluvné podmienky.

20. Okrem toho mal súd v prejednávanej spore zohľadniť, že aj fakt, že právoplatné rozhodnutie v spore vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 je v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 86/2021) vecne nesprávne a nikdy nemalo byť vydané. Žalovaný tak musel vo veci uplatneného nároku strpieť sankciu, ktorú súd nemal nikdy priznať a v súčasnosti mu je uložená ďalšia, na to nadväzujúca sankcia. Takéto uplatnenie a priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je preto v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

21. Samostatným podaním zo dňa 8. februára 2024 žalovaný podal na súd prvej inštancie návrh na vydanie dopĺňacieho rozsudku, v ktorom žiadal, aby výrok III. napadnutého rozsudku znel nasledovne: Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100 %.

22. Žalovaný argumentoval tým, že okresný súd vo výroku III. napadnutého rozsudku priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % napriek tomu, že žalobu v podstatnej časti zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že výrok rozhodnutia závisel od úvahy súdu. Súd je však povinný v takýchto prípadoch zohľadniť výšku priznaného nároku aj pri rozhodovaní o trovách. Zohľadní ju tým, že vo výroku rozsudku výslovne uvedie, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy. V opačnom prípade bude žalovaný povinný uhradiť neprímerane vysoké trovy, ktoré nezohľadňujú skutočný úspech žalobcu v spore. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017, ktorý konštatoval, že nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z priznanej sumy, čo treba vyjadriť aj vo výroku rozsudku.

23. Uvedené podanie žalobcu odvolací súd posúdil ako súčasť jeho odvolania, pretože súd prvej inštancie už v napadnutom rozsudku výrokom III. rozhodol o trovách konania, a preto neboli naplnené dôvody na vydanie dopĺňacieho rozsudku postupom podľa ust. § 225 ods. 1 a 2 CSP.

24. Žalobkyňa, ktorej bolo odvolanie žalovaného doručené prostredníctvom právneho zástupcu dňa 19.02.2024, naň procesne nereagovala.

25. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania neboli stranami sporu produkované.

26. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie vo výrokoch I. a III. v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a odvolanie žalovanej proti výroku II. napadnutého rozsudku v zmysle § 386 písm. b) CSP odmietol.

27. Vo vzťahu k napadnutým výrokom I. a III. odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, pričom sa stotožnil so zásadnými skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

28. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane,

pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II.ÚS 78/2005, III.ÚS 264/2008, IV.ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

29. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvoláciu argumentáciu žalovanej formulovanú v jeho opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

30. Ako už konštatoval odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, predmetom sporu v posudzovanej veci je nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie zákona upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom daného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

31. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje istú formu satisfakcie za výsledok konania v prospech spotrebiteľa; jeho výška však musí jednoznačne zohľadniť aj rozsah, v akom spotrebiteľ v spore týkajúcom sa porušenia jeho práv uspel. Požiadavka na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia totiž nemôže predstavovať nástroj na istú formu obohatenia, či neprimeranú sankciu voči neúspešnému dodávateľovi. Uvedené platí najmä za predpokladu, že už samotný úspech z porušenia práva spotrebiteľa je základom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

32. Otázkou, či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, v ktorom východiskovo uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje, je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, zákon nevyžaduje (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019 a sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30. júna 2022).

33. Čo sa týka podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, v tejto veci sa vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení uznesenia sp. zn. 3Cdo/31/2020 zo dňa 25. mája 2022, v ktorom uviedol: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovene týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa.“ Neobstojí preto argumentácia žalovaného, že ak už spotrebiteľ v predchádzajúcom spore s dodávateľom úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa, ktoré malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, treba tento následok považovať za dostatočnú sankciu pre dodávateľa bez potreby priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uvedená argumentácia žalobcu totiž popiera výslovný text i účel uvedeného zákonného ustanovenia, čím prakticky vylučuje možnosť súdu priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie.

34. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezodôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019 a sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30. júna 2022).

35. V aktuálne prejednávanom spore sa žalobkyňa žalobou voči žalovanému domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý exaktne ustanovuje podmienky, ktoré je potrebné splniť pre jeho priznanie. V tomto prípade jednoznačne došlo k ich naplneniu, keď právoplatným rozhodnutím vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 6Csp/50/2018 bola žaloba žalobcu Prima banka, a.s. ako veriteľa proti žalovanej A. B. C. ako dlžníčke o zaplatenie sumy 1.391,95 eur s príslušenstvom zamietnutá z dôvodu porušenia zákonom stanovených povinností veriteľa.

36. Porušenie povinností žalovaného bolo deklarované právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 9CoCsp/4/2021-238 zo dňa 25.02.2021. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021 dovolanie žalovaného proti označenému rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol. Ako už konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí v bode 39. a 47., dovolací súd v odôvodnení svojho uznesenia zdôraznil, že v súdenom prípade išlo o spotrebiteľskú zmluvu, ktorej jednotlivé použité pojmy sú prísne definované (ich legálna definícia je totožná so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008). V posudzovanom prípade však došlo k zámene pojmov podľa § 2 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 129/2010 Z. z., kedy pod celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom treba rozumieť všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov a celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, pretože veriteľ uviedol celkovú výšku spotrebiteľského úveru ako celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. Dovolací súd konštatoval, že skutočnosť, že zmluva použila nesprávny pojem (názov), je skutkovou okolnosťou, ktorá spôsobuje nezrozumiteľnosť tohto právneho úkonu, keďže nastal rozpor medzi použitým pojmom a jeho obsahom. Je vylúčené, aby k takto definovaným pojmom bol priradovaný iný obsah. Ak teda veriteľ zamenil pojem celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s pojmom celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, má to za následok nejednoznačnosť údajov, ktoré musí tvoriť kogentné ustanovenia zmluvy pod následkom bezodplatnosti úveru.

37. Je teda nepochybné, že žalobkyňa (v spore vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 v postavení žalovanej – dlžníčky vyvolanej veriteľom - žalobcom) docielila zamietnutie žaloby žalobcu (veriteľa) o vymoženie 1.391,95 eur s príslušenstvom, a to na základe porušenia ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany veriteľa (aktuálne v tomto konaní žalovaného). Toto rozhodnutie je pre obidve strany sporu záväzné (§ 228 ods. 1 CSP). Záväznosť rozhodnutia súdu je jeho vlastnosť, v dôsledku ktorej má rozsudok účinky, ktoré založiť má (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/122/2018 zo dňa 11. septembra 2019). V aktuálne prejednávanom spore musí preto súd z označených rozhodnutí vychádzať a nemôže už opätovne riešiť otázky, o ktorých už raz súd právoplatne rozhodol (§ 230 CSP). Pokiaľ zákon nestanovuje ako podmienku priznania primeraného finančného iné podmienky ako tú, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, žalobkyni nepochybne vznikol nárok, ktorého sa v tomto spore domáha. Neobstojí preto obrana žalovaného, že nárok žalobkyne uplatnený v tomto spore je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Odvolateľ v tomto spore účelovo popiera materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia a jeho záväznosť pre strany tohto sporu. Bol to práve dodávateľ, ktorý vyhotovil predmetnú spotrebiteľskú zmluvu (v ktorej bol rozpor medzi použitými pojmami a ich obsahom) spotrebiteľovi na podpis. Sám veriteľ teda priradil legálnym definíciám iný obsah, čím spôsobil nezrozumiteľnosť tohto právneho úkonu. Uvedenú skutočnosť správne konštatoval aj okresný súd v bode 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou odvolateľa, že právoplatné rozhodnutie v spore vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018 je v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 86/2021) vecne nesprávne a nikdy nemalo byť vydané. Nadväzne platí, že ak sudy judikovali v prospech spotrebiteľa (t. j. žalobkyne) konkrétny nárok z porušenia práva, je daný základ jej nároku v aktuálne prejednávanom spore.

38. Neobstojí argumentácia odvolateľa, že na následky porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch sa zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex generalis ani ako lex specialis neuplatňuje. Ustanovenie § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie iba jedného predpokladu, a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Jedným z takýchto osobitných predpisov je aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, porušenie ktorého konštatoval právoplatný rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 6Csp/50/2018-192 zo dňa 02.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 9CoCsp/4/2021-238 zo dňa 25.02.2021 a tiež Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021. Je teda zrejmé, že odvolateľ nerešpektuje výslovný text platnej právnej úpravy. Na uvedenom závere nič nemení ani konštatovanie okresného súdu, že žalovaný nepoužil voči žalobkyni žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Táto okolnosť totiž nevylučuje priznanie nároku spotrebiteľovi podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

39. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd i námietku žalovaného, že úspešné uplatnenie nároku žalobkyne sa týkalo subjektu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Jednalo sa totiž len o zrejmú nesprávnosť v písomnom vyhotovení odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoCsp/19/2023 zo dňa 31. októbra 2023 (posledná veta jeho odseku 22.), čo vyplýva z kontextu celého odôvodnenia označeného rozhodnutia. Túto zrejmú nesprávnosť odvolací súd už opravil opravným uznesením sp. zn. 6CoCsp/19/2023 zo dňa 22. apríla 2024.

40. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď po podrobnom preskúmaní a vyhodnotení individuálnych okolností prejednávaného prípadu ustálil výšku finančného zadosťučinenia vo výške 50,00 eur konštatujúc, že zásah do práv dlžníka bol v posudzovanom prípade skutočne minimálny. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na bod 57. odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje. Nemožno súhlasiť ani s argumentáciou žalobcu, že by sa jednalo o duplicitnú, nadväzujúcu sankciu a že priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je preto v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ku ktorej sa už odvolací súd vyjadril vyššie.

41. Ako vecne správny odvolací súd potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného i predchádzajúceho odvolacieho konania (výrok III.), ktorý plne zodpovedá úspechu sporových strán posúdenému v zmysle zákonných ustanovení v ňom citovaných.

42. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že okresný súd mal pri rozhodovaní o trovách konania priznať žalobkyni nárok na plnú náhradu trov konania iba z priznanej sumy. Takáto formulácia výroku rozsudku totiž nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Zároveň z ust. § 193 CSP vyplýva, ktorými rozhodnutiami je súd v civilnom sporovom konaní viazaný. Je zrejmé, že rozhodnutie iného odvolacieho súdu označené žalovaným takým nie je.

43. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, ako je tomu aj v aktuálne posudzovanom prípade. Žalobkyňa nebola v tomto spore procesne neúspešná, keďže jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ju totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu.

44. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že v konaniach, kde výsledok sporu závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku, sa pri rozhodovaní o výške trov vždy vychádza z prisúdenej sumy. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba totiž rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (obdobne pozri napr. nález Ústavného súdu ČR III.ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že žalobkyni vzniklo právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, jeho výška priznaná súdom je pritom druhotná a nadväzujúca. Primárnym je fakt, že žalobkyni vznikol nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 MCdo 7/2010 z 23. februára 2011, v ktorom dovolací súd uviedol, že pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby až súdom prisúdená výška plnenia (nie žalobcom v návrhu uplatnená) bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. K tomu odvolací súd dodáva, že percentuálne vyjadrenie pomeru úspechu strany sporu na predmete sporu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nemožno automaticky stotožňovať s percentuálnym vyjadrením konkrétnej výšky priznaného nároku. Je teda zrejmé, že pri rozhodovaní o výške trov konania postupom podľa § 262 ods. 2 CSP bude súd prvej inštancie vychádzať z prisúdenej sumy, a nie zo sumy, ktorú si žalobkyňa v tomto spore voči žalovanému uplatnila, keď súčasne bude skúmať i účelnosť trov, ktoré v súvislosti s uplatnením jej práva vynaložila.

45. Vo vzťahu k odvolaniu žalovaného čo do výroku II. o čiastočnom zamietnutí žaloby odvolací súd uvádza nasledovné:

46. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

47. Jednou z požiadaviek vyplývajúcich z definície právneho štátu je, aby rozhodnutie vydané v sporovom civilnom konaní bolo v súlade s právnymi predpismi a zabezpečovalo spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov strán sporu/účastníkov konania. Pre dosiahnutie tohto cieľa slúžia okrem iného opravné prostriedky, ktoré majú umožniť zmenu alebo zrušenie nesprávnych a nespravodlivých rozhodnutí súdov vydaných v nižšej inštancii. Riadnym opravným prostriedkom proti rozhodnutiu, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, je (okrem iného) odvolanie. Aby podané odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky, t. j. aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom. Subjektívnou podmienkou prípustnosti odvolania je podanie odvolania osobou oprávnenou na jeho podanie.

48. K podaniu odvolania je okrem iných subjektov vystupujúcich v konaní procesne legitimovaná sporová strana (§ 359 CSP). Subjektom oprávneným na podanie odvolania nie je ten, kto nebol rozhodnutím súdu prvej inštancie dotknutý na svojich právach (§ 359 CSP a contrario). Právo na podanie odvolania totiž prináleží v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia len subjektu na tej sporovej strane, ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma.

49. Napadnutým výrokom II. rozsudku súd prvej inštancie žalobu žalobkyne voči žalovanému vo zvyšnej časti zamietol. Žalovanému tak nebola odvolaním napadnutým výrokom súdu spôsobená žiadna ujma na jeho právach, na základe čoho vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalovaného do tejto časti rozsudku okresného súdu (výrok II.) ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, s následkom jeho odmietnutia.

50. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 256 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako úspešnej procesnej strane v tomto štádiu konania nepriznal nárok na ich náhradu. Podľa § 256 ods. 1 CSP odvolací súd zohľadnil aj procesné zavinenie žalovaného na odmietnutí jeho odvolania proti výroku II. napadnutého rozsudku.

51. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalobkyni v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mal rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé, až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesenia NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016.

52. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).